

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoP/86/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2114219298
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Krajčovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2114219298.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a členov senátu: JUDr. Andrea Dudášová a JUDr. Martin Holič, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: U. Q., nar. XX.XX.XXXX a J. Q., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom u matky, obaja zastúpení kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, deti rodičov - matka: U. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXXX/XXB, J., zastúpená advokátkou: Mgr. Zuzana Lányiová, Nám. sv. Michala 11, Hlohovec, a otec: Q. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XXXX/X, Z., zastúpený advokátkou: Mgr. Jaroslava Krajčovičová Šoková, Nitrianska 5, Piešťany, v konaní o návrhu otca na zníženie výživného a o návrhu matky na zvýšenie výživného, na odvolanie matky a otca maloletých detí proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo na 08.10.2015, č.k. 8P/107/2014-322 v časti zvýšenia výživného, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zvýšenia výživného a zročného výživného potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd výrokom I. návrh otca na zníženie výživného zamietol. Výrokom II. zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletého U. zo sumy 70,- Eur mesačne na 95,- Eur mesačne s účinnosťou od 09.02.2015, ktoré je povinný platiť otec vždy do 15 dňa každého mesiaca dopredu k rukám matky. Výrokom III. zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletého J. zo sumy 60,- Eur mesačne na 75,- Eur mesačne s účinnosťou od 09.02.2015, ktoré je povinný platiť otec vždy do 15 dňa každého mesiaca dopredu k rukám matky. Výrokom IV. nedoplatok na zročnom výživnom na maloletého U. vo výške 242,80 Eur súd povolil otcovi platiť v splátkach vo výške 6,74 Eur mesačne spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok. Výrokom V. nedoplatok na zročnom výživnom na maloletého J. vo výške 145,80 Eur súd povolil otcovi platiť v splátkach vo výške 4,- Eur mesačne spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok. Výrokom VI. vyslovil, že mení rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 11CoP/51/2012-142 zo dňa 27.02.2013 v časti výživného na maloletého U. a J.. Výrokom VII. rozhodol o trovách konania, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Rozhodnutie prvostupňový súd s použitím ust. § 26, § 62 ods. 1 až 5, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1 a 3, § 154 ods. 1 Zákona o rodine, vecne v napadnutej časti zvýšenie výživného na mal. U. a mal. J. odôvodnil tým, že z rozsudku Okresného súdu Piešťany č.k. 8P/1/2012-84 zo dňa 03.04.2012 zistil, že súd manželstvo rodičov maloletých rozviedol a schválil rodičovskú dohodu okrem iného v časti zverenia maloletých na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky (právoplatné dňa 16.05.2012).

Podľa rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 11CoP/51/2012-142 zo dňa 27.02.2013 bola otcovi uložená povinnosť platiť na výživu maloletého U. 70,- Eur mesačne a maloletého J. 60,- Eur mesačne, maloletej U. 90,- Eur mesačne a plnoletému I. 110,- Eur mesačne počnúc 16.05.2012 (právoplatné dňa 08.03.2013). Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že bolo potrebné vychádzať z príjmu otca, ktorý dosahoval u zamestnávateľa W. I., a.s. O., t.j. z výšky 1.088,- Eur mesačne. Súd zohľadnil aj, že otec má vyživovaciu povinnosť k plnoletému Y. ako aj to, že výslovne prehlásil, že je schopný platiť výživné v rozsahu 420,- Eur mesačne.

Naposledy bolo o výživnom na maloletých rozhodované vo februári 2013, keď súd určil výživné od 16.05.2012 na maloletého U. 70,- Eur mesačne, maloletého J. 60,- Eur mesačne, toho času plnoletú U. 90,- Eur mesačne, plnoletého I. 110,- Eur mesačne. Pričom súd vychádzal z príjmu otca 1.088,- Eur u zamestnávateľa W. I., a.s. O., ustálenej rozhodovacej praxe súdov určenia výživného z príjmu povinného rodiča v rozsahu cca 30%, t.j. zo sumy 326,40 Eur ako aj z vyjadrenia otca, že je schopný platiť výživné vo výške 420,- Eur vrátane výživného na syna Y. (výživné 170,- Eur mesačne). Súd mal za to, že otec sa vzdal výhodnejšieho zamestnania a neprihliadol na to, že je nezamestnaný. Matka dosahovala príjem 279,- Eur mesačne a to rodičovský príspevok 256,- Eur a príjmy zo zamestnania 23,- Eur). Maloletý U. navštevoval 5. ročník základnej školy, maloletý J. nenavštevoval žiadne predškolské zariadenie, matka mu zabezpečovala celodennú starostlivosť. Dcéra U. navštevovala 9. ročník základnej školy, syn I. navštevoval 2. ročník strednej školy, syn Y. navštevoval 3. ročník strednej školy, syn Q. bol už zamestnaný.

Od rozhodnutia, ktorým bolo určené výživné na maloletých uplynuli viac ako dva roky. Na strane maloletého J. došlo k podstatnej zmene jeho pomerov, keď začal navštevovať materskú školu, na strane maloletého U. došlo k zmene jeho pomerov, keď v školskom roku 2015/2016 navštevuje 8. ročník základnej školy, t.j. k zmene ročníka v rámci stupňa základnej školy. Otec je zamestnaný a matka je zamestnaná. Okrem maloletých U. a J. majú obaja rodičia ešte vyživovaciu povinnosť k plnoletej dcére U., otec má určené výživné 90,- Eur mesačne, vyživovaciu povinnosť si plní. Podstatná zmena pomerov nastala na strane otca, ktorému ubudla vyživovacia povinnosť na plnoletého syna Y., ktorú si plnil vo výške 170,- Eur mesačne, a na plnoletého syna I., ktorú mal určenú vo výške 110,- Eur mesačne. Taktiež matke ubudla vyživovacia povinnosť na synov Y. a I., na ktorých nemala súdom určenú vyživovaciu povinnosť.

Matka žije v domácnosti s maloletými U. a J., plnoletými U., Q., Y. a I.. Je zamestnaná s priemerným čistým mesačným príjmom za obdobie 7/2013 - 8/2015 vo výške 390,37 Eur mesačne, keď predtým poberala rodičovský príspevok vrátane 6/2013 vo výške 199,60 Eur mesačne. Syn Y. bol zamestnaný k 31.08.2015 a za obdobie 8/2014 - 7/2015 mal priemerný čistý mesačný príjem vo výške 369,01 Eur (zamestnaný od 01.03.2014 zamestnávateľa Y. E. s.r.o. na dobu určitú do 31.08.2015). Toho času je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, má nastúpiť do práce. Syn I. je zamestnaný a má priemerný čistý mesačný príjem vo výške 477,28 Eur (zamestnávateľ Z. D. W. a.s. pracovná zmluva zo dňa 05.08.2014 v znení dodatku č. 2 zo dňa 01.08.2015 na dobu určitú do 31.07.2016). Syn Q. je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie na dohodu si privyrába (dňa 26.05.2015 uzavrel Dohodu o vykonaní práce so zamestnávateľom Q. D.). Súd považoval výdavky matky na bývanie za dôvodné (nájom 310,- Eur, elektriku 50,- Eur) avšak po zohľadnení povinnosti všetkých dospelých osôb, s ktorými žije v spoločnej domácnosti, ktoré majú príjem, ktoré sú taktiež povinné prispievať na výdavky bývania. V konaní nebol zistený žiaden majetok väčšej hodnoty, ktorý by patril matke. Byt, ktorý obýva aj s maloletými nemá vo vlastníctve. V konaní bolo preukázané, že na strane maloletého J. došlo k podstatnej zmene jeho pomerov od posledného rozhodovania o výške výživného, keď od 01.09.2015 navštevuje materskú školu a náklady na jeho výživu sú primerané jeho veku. Maloletý U. v školskom roku 2015/2016 navštevuje 8. ročník základnej školy, na jeho strane došlo k zmene pomerov, pokiaľ ide o ročník, ktorý navštevuje. Výdavky má zvýšené v súvislosti s cestovaním do školy 10,- Eur mesačne. Zároveň došlo k zmene na strane matky, ktorá je zamestnaná s príjmom zisteným súdom v rozhodnom období 390,37 Eur, keď v čase posledného rozhodovania bola na rodičovskej dovolenke so zisteným príjmom 279,- Eur mesačne vrátane 23,- Eur mesačne za brigádu. Napriek tomu, že sa matka zamestnala a dosahuje vyšší príjem ako v čase posledného rozhodovania o výživnom, uvedené neodôvodňuje návrh otca na zníženie výživného na maloletých, keď na strane matky nedošlo k podstatnému zvýšeniu príjmu a naďalej dosahuje nižší príjem ako otec.

Súd mal za to, že na strane otca nebola preukázaná podstatná zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu pôvodného rozhodnutia, a to na zníženie výživného. Naopak súd má za to, že tak, ako už bolo konštatované vyššie, došlo k zmene pomerov na strane maloletých detí, ktorá odôvodňuje zvýšenie výživného na maloletých. Súd má síce preukázané, že otec nedosahuje príjem vo výške, z ktorej súd vychádzal v čase posledného rozhodovania o výške výživného, t.j. zo sumy 1.088,- Eur, avšak táto

skutočnosť nemôže byť v neprospech maloletých. Otec je zamestnaný a za obdobie 7/2013 - 8/2015 mal priemerný čistý mesačný príjem vo výške 724,44 Eur. Za obdobie 7-12/2013 mal priemerný čistý mesačný príjem vo výške 731,59 Eur (4.466,43 Eur), za obdobie 1-12/2014 mal príjem 649,55 Eur mesačne (7.794,63 Eur), za obdobie 1-8/2015 mal príjem 845,03 Eur (6.760,23 Eur). Z uvedeného vyplýva, že v roku 2015 došlo na strane otca k zvýšeniu jeho príjmu. Naposledy bol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie od 25.02.2012 do 22.10.2012, kedy bol vyradený a dňa 23.10.2012 nastúpil u zamestnávateľa Ing. Q. U. - Q.. Počas evidencie uchádzača o zamestnanie poberal dávku v nezamestnanosti (2/2012 vo výške 103,80 Eur, 3/2012 vo výške 643,10 Eur, 4/2012 vo výške 622,30 Eur, 5/2012 vo výške 643,10 Eur, 6/2012 vo výške 622,30 Eur, 7/2012 vo výške 643,10 Eur, 8/2012 vo výške 497,20 Eur).

V domácnosti žije so svojou priateľkou Mgr. X. W., ktorá je zamestnaná a má priemerný čistý mesačný príjem vo výške 451,23 Eur za obdobie 11/2014 - 9/2015 (4.963,50 Eur), keď predtým bola od 01.07.2014 do 02.11.2014 evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie a od 01.08.2014 poberala dávku v hmotnej núdzi vo výške 61,60 Eur mesačne. Otec uviedol ako výdavky na bývanie plyn 30,- Eur, drevo 40,- Eur, úhradu rodičom priateľky za pranie 30,- Eur, komunálny odpad 25,18 Eur, pričom súd tieto považoval za dôvodné, avšak v polovici, keď taktiež priateľka je povinná podieľať sa na nákladoch bývania, tým skôr, že otec nie je vlastníkom nehnuteľnosti. Pokiaľ ide o výdavky otca na lieky a dopravu do práce, tieto otec súdu nijakým spôsobom nepreukázal, a preto ich súd nezohľadnil. Pokiaľ ide o výdavky otca konkrétne splátku úveru vo výške 282,76 Eur mesačne v zmysle Zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 22.09.2015 súd sa týmto výdavkov nezaoberal, keď splatnosť 1. splátky je až 20.11.2015. Avšak pokiaľ ide o splátku vo výške 175,66 Eur, ktorú otec uviedol ako svoj výdavok v zmysle Zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 10.06.2014 súd konštatuje, že tento výdavok otca je nedôvodný, keď výživné má prednosť pred inými výdavkami otca. Pričom tak úver v zmysle Zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 10.06.2014 ako aj úver v zmysle zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 22.09.2015 sa týka výdavkov na nehnuteľnosť, ktorú otec obýva so svojou priateľkou, avšak táto mu nepatrí, ale je výlučným vlastníctvom jeho priateľky. Otec sa sám vyjadril, že predmetný úver spláca výlučne sám, čím nedôvodne znižuje svoje možnosti plniť si vyživovaciu povinnosť voči maloletým. Dňa 11.09.2013 uzavreli rodičia dohodu o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov tak, že otec nadobudol spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnosti pozemok parcela č. 2296/4 a pozemok parcela č. 2309 zapísané na LV č. XXXX, katastrálne územie Z., chatu bez súpisného čísla, nezapísanú na LV, a dlh voči W. W., a.s. na základe úverovej zmluvy zo dňa 12.08.2009 (byť č. XX na F. T. v J. bude užívať matka ako nájomca). Následne otec kúpno-predajnou zmluvou zo dňa 22.04.2014 v znení dodatku č. 1 zo dňa 28.05.2015 previedol podiel na nehnuteľnostiach, ktorý nadobudol po vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva na svoju priateľku, čím sa dobrovoľne vzdal majetku, vrátane chaty, ktorú v súčasnosti s priateľkou obýva a podľa jeho vyjadrenia rekonštruje. Ďalej súd zohľadnil, že otec už počas manželstva na svoju priateľku previedol osobné motorové vozidlo, ktoré v súčasnosti používa otec na cestu do práce. Súd v konaní nezistil iný majetok väčšej hodnoty, ktorý by otec vlastnil. Pri určení výšky výživného súd vychádzal tak ako pri poslednom rozhodovaní o výške výživného z ustálenej súdnej praxe, keď schopnosti a možnosti otca plniť si vyživovaciu povinnosť sú vo výške cca 30% z jeho zisteného príjmu, ktorý súd vyčíslil za rozhodné obdobie vo výške 724,44 Eur, pri zohľadnení počtu vyživovacím povinností. Avšak podstatnou skutočnosťou, ktorú súd zobral do úvahy je, že otcovi ubudla vyživovacia povinnosť na syna I. vo výške 110,- Eur mesačne a syna Y. vo výške 170,- Eur mesačne, t.j. spolu suma 280,- Eur mesačne, ako aj zo skutočnosti, že naďalej má vyživovaciu povinnosť k plnoletej U. vo výške 90,- Eur mesačne. Súd má za to, že súdom určená povinnosť otcovi na maloletého U. vo výške 95,- Eur mesačne a na maloletého J. vo výške 75,- Eur mesačne (spolu 170,- Eur + 90,- Eur mesačne výživné na plnoletú U.) je v jeho schopnostiach a možnostiach s ohľadom na zistený príjem, ale predovšetkým zánik vyživovacej povinnosti v sume 280,- Eur na synov I. a Y.. Súd určil povinnosť otca platiť zvýšené výživné od 09.02.2015, kedy matka podala návrh na zvýšenie, keď súdu nepreukázala žiaden dôvod hodný osobitného zreteľa, odôvodňujúci rozhodovať o výživnom pred dňom 09.02.2015.

Matka maloletých, ktorá im zabezpečuje osobnú starostlivosť, teda nesie aj podstatnú časť nákladov na výživu maloletých, keďže otec má určené výživné na maloletých a nad rámec bežného výživného, ktoré má zaplatené aj za mesiac 9/2015 neprispieva. S poukazom na preukázané schopnosti a možnosti otca a zákonného ustanovenia v zmysle, ktorého deti majú právo na rovnakú životnú úroveň ako rodič, súd má za to, že určené výživné uvedené zohľadňuje, keď od poslednej úpravy uplynulo dlhšie časové obdobie a podstatná zmena nastala na strane maloletého J., zmena na strane maloletého U., došlo k ubudnutiu dvoch vyživovacích povinností. Súd má za to, že dieťa zdieľa životnú úroveň rodičov, a teda aj otca, ktorého schopnosti a možnosti súd posúdil a určil ako primerané výživné 95,- Eur mesačne na maloletého U. a vo výške 75,- Eur mesačne na maloletého J.. Táto čiastka zo strany otca je jeho

príspevok na výživu maloletých, pričom spolu s prídavkami na maloletých ako aj príspevkom matky na výživu maloletých zabezpečí odôvodnenú výživu maloletých. Na základe uvedeného súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia a návrh otca na zníženie výživného na maloletých ako nedôvodný zamietol.

Na základe uvedeného došlo k zmene pôvodného rozhodnutia o výške výživného na maloletých.

Súd určil ročné výživné na maloletého U. za obdobie 09.02.2015 do 08.10.2015 vo výške 242,80 Eur (922,80 - 680) pozostávajúcich 855,- Eur /7 mesiace x á 95 Eur/ + 67,80 Eur /20 dní x á 3,39 Eur február 2015/ po odrátaní zaplateného výživného 680,- Eur /7 mesiacov x á 70,- Eur/ + 50,- Eur /20 dní x á 2,50 Eur za február 2015/. Súd povolil otcovi splácať nedoplatok na ročnom výživnom v súlade s ustanovením § 160 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v mesačných splátkach po 6,74 Eur mesačne spolu s bežným výživným, keď zohľadnil aj výšku určeného mesačného výživného ako aj skutočnosť, že otec má ďalšiu vyživovaciu povinnosť.

Súd určil ročné výživné na maloletého J. za obdobie 09.02.2015 do 08.10.2015 vo výške 145,80 Eur (728,60 - 582,80) pozostávajúcich 728,60 Eur /7 mesiace x á 75,- Eur/ + 53,60 Eur /20 dní x á 2,68 Eur február 2015/ po odrátaní zaplateného výživného 582,80 Eur /7 mesiacov x á 70,- Eur/ + 42,80 Eur /20 dní x á 2,14 Eur za február 2015/. Súd povolil otcovi splácať nedoplatok na ročnom výživnom v súlade s ustanovením § 160 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v mesačných splátkach po 4,- Eur mesačne spolu s bežným výživným, keď zohľadnil aj výšku určeného mesačného výživného ako aj skutočnosť, že otec má ďalšiu vyživovaciu povinnosť.

O trovách konania rozhodol súd podľa ustanovenia § 146 ods. 1 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na ich náhradu, nakoľko ide o konanie, ktoré sa môže začať aj bez návrhu. Súd nezistil žiadne osobitné dôvody pre iné rozhodnutie o trovách konania.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie matka detí z dôvodu, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Napadnutý rozsudok považuje za nesprávny a navrhuje, aby odvolací súd ho v napadnutej časti zmenil tak, že zvýši vyživovaciu povinnosť otca na mal. U. zo sumy 70,- Eur na 120,- Eur mesačne a na mal. J. zo sumy 60,- Eur na 110,- Eur mesačne. Takýto návrh podala aj v návrhu na zvýšenie výživného a má za to, že takéto zvýšenie je primerané a je v schopnostiach a možnostiach otca takéto výživné platiť. Poukázala na to, že súd prvého stupňa v odôvodnení rozsudku uvádza, že vychádza z 30% zo zisteného príjmu otca, ktorý bol vyčíslený za rozhodné obdobie sumou 724,44 Eur mesačne. Je však názoru, že nie z takéhoto príjmu mal súd vychádzať, ale z príjmu, ktorý dosahoval u bývalého zamestnávateľa, u ktorého pracoval viac ako 10 rokov, išlo o stabilné zamestnanie. Jednalo sa o W. I., a.s., kde zarábala mesačne 1.088,- Eur. Opätovne zdôraznila, že otec sa v roku 2012 bez dôležitého dôvodu napriek viacerým vyživovacím povinnostiam vzdal takéhoto výhodnejšieho zamestnania a po osemmesačnom období jeho nezamestnanosti si našiel zamestnanie, ale s podstatne nižším príjmom ako mal do roku 2012, preto sa domnieva, že percentuálny podiel rozsahu 30% z príjmu otca mal súd prvého stupňa počítať zo sumy 1.088,- Eur a nie zo sumy 724,44 Eur mesačne. 30% z uvedenej sumy by predstavovalo 326,40 Eur a nakoľko otec detí platí výživné aj na dcéru U. v sume 90,- Eur mesačne, jeho schopnosti a možnosti by mu za predpokladu, že by sa nevzdal výhodnejšieho zamestnania umožňovali platiť výživné tak, ako to navrhuje ona.

Odvolanie proti rozsudku podal aj otec prostredníctvom svojej právnej zástupkyne. Tiež poukázal, že súd pri určovaní výživného vychádzal z ustálenej súdnej praxe, že výživné má byť určené v rozsahu 25% až 30% povinného rodiča, pričom prihliada sa na oprávnené náklady maloletých detí. Súd v tomto prípade rozhodol a určil spolu s výživným na plnoletú U. výživné až v rozsahu 40% z príjmu povinného rodiča, pričom neprihliadol na tú skutočnosť, že najmä u mal. J. sa jedná o predškolača a rovnako u mal. U. matka nepreukázala zvýšené náklady v súvislosti s ich výživou, ktoré by odôvodňovali určenie výživného nad rámec výšky ustálenej praxe. Súd ďalej nesprávne zohľadnil náklady otca súvisiace s dopravou do a z práce dôvodiac, že tieto otec nepreukázal. Uvedená skutočnosť odôvodňujúca oprávnenosť nákladov na dopravu jednoznačne vyplýva z rozdielnosti miesta bydliska otca a miesta nástupu do práce, teda z Z. do S., prípade iného mesta na území SR podľa pokynu zamestnávateľa, pričom nástup do práce je nepravdepodobný, často aj v skorých ranných hodinách, preto otec je odkázaný na individuálnu prepravu, z čoho plynú zvýšené náklady na pohonné hmoty. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil vo výroku II., III., IV., V. a VI. a to tak, že návrh matky na zvýšenie výživného zamietne.

Kolíznym opatrovníkom nepodal, k doručeným odvolaniam uviedol, že po dôkladnom oboznámení sa s doručenými listinnými podkladmi považuje rozsudok súdu prvého stupňa za vecne správny aj vo výrokových častiach, ktoré boli napadnuté odvolaniami rodičov.

K odvolaniu matky sa písomne vyjadril otec prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Zdôraznil opätovne, že súd pri určovaní výšky výživného na strane otca maloletých detí nevychádzal z ustálenej súdnej praxe, keď zaužívanú výšku výživného 25% až 30% z príjmu povinného rodiča nedodržiaval a spolu s výživným na plnoletú U. určil výživné v rozsahu 40% z príjmu povinného rodiča, tzn. otca. Zotrval na návrhu, ktorý podal vo svojom odvolaní.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolania boli podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenými osobami - účastníkmi konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolania majú zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.), a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 O.s.p.), preskúmal rozhodnutie v napadnutých častiach bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolaní (§ 212 ods. 1 písm. a) v spojení s § 81 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), a dospel k záveru, že odvolaniam rodičov maloletých detí nie je možné priznať úspech, keďže rozsudok súdu prvého stupňa je v napadnutých častiach v celom rozsahu vecne správny a boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie.

Pretože odvolací súd v celom rozsahu preberá súdom prvého stupňa dôsledne zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie podmienok na zvýšenie výživného a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právne závery vo veci, s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. odkazuje na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvostupňového súdu odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľom.

Rozsudok okrem časti zvýšenia výživného a závislého výroku o zročnom výživnom pre nepodanie odvolania v ostatných častiach nadobudol právoplatnosť.

V zmysle súdom prvého stupňa aplikovaného ustanovenia § 78 Zákona o rodine i v spojení s ustanovením § 163 ods. 1 O.s.p., dohody i súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery, resp. ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a trvanie dávok, pričom zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov. Hmotno-právnu podmienkou pre zmenu predchádzajúceho súdneho rozhodnutia o výživnom je teda zmena pomerov, ktorá musí byť podstatná a musí sa týkať okolností, ktoré odôvodňujú výšku výživného za podmienky, že sa závažnejším spôsobom prejavujú v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase predchádzajúceho rozhodnutia. Zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená buď subjektívne - okolnosťami na strane povinného, resp. na strane oprávneného, alebo objektívne - vývojom životných nákladov.

Relevantnosť zmeny sa zisťuje porovnaním nových pomerov s pôvodnými pomermi. Súd musí skúmať okolnosti, t.j. schopnosti, možnosti v čase vydania predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom a po jeho vydaní, tieto porovnať a po komplexnom zhodnotení posúdiť, ktoré zmeny prevažujú a či zakladajú dôvod pre zmenu, v kladnom prípade pre akú zmenu a od ktorého času. Zmena pomerov môže byť odôvodnená jednak okolnosťami na strane povinného (napr. strata zamestnania, vznik novej vyživovacej povinnosti, zhoršenie majetkových pomerov), ale tiež na strane oprávneného (napr. zmena potrieb u školopovinných detí súvisiacich s prechodom na iný stupeň školského systému, nadobudnutie čiastočnej alebo úplnej schopnosti žiť sám) a jednak vývojom životných nákladov. Súd pri rozhodovaní o výživnom prihliada na odôvodnené potreby oprávneného, teda maloletého dieťaťa, ktoré môžu byť rôzne, sú závislé predovšetkým od zdravotného stavu dieťaťa, od jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, nadania dieťaťa, spôsobu jeho prípravy na budúce povolanie a jeho uplatnenia v spoločenskom živote. Výraznou mierou sú potreby maloletého dieťaťa bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi povinného, teda oboch rodičov, na ktoré súd pri rozhodovaní o výživnom tiež prihliada. Povinnosťou oboch rodičov, bez ohľadu na to, či s deťmi žijú v spoločnej domácnosti, je venovať všetky svoje sily dôslednému zabezpečeniu výživy svojich detí a podieľať sa tak na všestrannom vývoji svojich detí, ktoré nie sú schopné ešte samé sa živiť a ktoré sú z tohto dôvodu odkázané v plnej miere na svojich rodičov.

Súd prvého stupňa správne ustálil zmenu pomerov.

Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine).

Z vyššie citovaných ustanovení zákona vyplýva, že konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopností živiť sa sám, schopností starať sa o seba a podobne. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky, ktoré napríklad súvisia so zdravotným stavom oprávneného ako sú napr. liečebné náklady. Súd na ne musí pri určovaní výživného prihliadnuť. Na strane oprávneného sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, existencia a počet iných osôb povinných poskytovať výživu a ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery, počet nimi vyživovaných osôb a výška takéhoto výživného ako i vyživovaciú povinnosť iných povinných voči týmto osobám. Na strane povinného rodiča je nevyhnutné prihliadnuť na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživné dieťaťu a výšku a spôsob už poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného sa prihliada tiež najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov. Táto kategória zahŕňa jednak majetok rodičov a jednak ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú. Okrem uvedeného na strane povinného rodiča je vždy potrebné prihliadnuť k počtu, druhu, výške a dôvodnosti iných vyživovacích povinností a zároveň na okruh osôb, ktoré sú povinné týmto oprávneným poskytovať výživné, ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery.

Posúdiac súdom prvého stupňa uvedené zmeny pomerov vo vzájomných súvislostiach odvolací súd zhodne s prvostupňovým dospel k záveru, že boli splnené podmienky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca k mal. U. a mal. J. v takom rozsahu, ako to ustálil súd prvého stupňa. Čo sa týka primeranosti zvýšenia výživného, odvolací súd sa zhodol so závermi prvostupňového súdu, že primeraným zisteným a preukázaným pomerom účastníkov, potrebám maloletých ako i možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom oboch rodičov zodpovedá zvýšenie u mal. U. na sumu 95,- Eur mesačne a u mal. J. na 75,- Eur mesačne a to i s prihliadnutím na vyživovaciú povinnosť oboch rodičov k dcére U.. Takto určené výživné môže otec zo svojho príjmu, uhradiť bez toho, aby ohrozil uspokojovanie svojich základných životných potrieb. Na druhej strane takto určené výživné spolu s prídavkami na dieťa umožní uspokojiť odôvodnené potreby maloletých.

Podľa zaužívanej súdnej praxe platí, že výživné rodiča na deti by malo byť určené v rozmedzí 20% až 30% z jeho príjmu na všetky výživou odkázané deti. Hranica 30% z preukázaného príjmu otca nie je však neprekročiteľná, výživné súd v každom prípade okrem výšky zárobku povinného rodiča určuje s prihliadnutím i na ostatné okolnosti prípadu, či už majetkové, životný štandard rodičov, zdravotný stav povinného a oprávneného a pod.. V danom prípade otcovi zanikli dve vyživovacie povinnosti na syna Y. v sume 170,- Eur mesačne a na syna I. v sume 110,- Eur mesačne. Podľa súdom prvého stupňa zvýšeného výživného bolo určené výživné na obe maloleté deti spolu vo výške 170,- Eur namiesto doterajších 130,- Eur, tzn. súd výživné zvýšil iba o 40,- Eur. Súd teda zohľadnil preukázané zárobky otca, a prihliadol na vek detí, a zohľadnil aj to, že vzhľadom na vek detí prichádza do úvahy postupne i ďalšie zvýšenie výživného. Doteraz určené výživné je totiž okrem toho, že je primerané zárobkovým pomerom otca je primeraným i potrebám pre mal. U. i mal. J..

Nebolo možno prisvedčiť ani odvolacej námietke matky, že súd mal vychádzať zo zárobku, ktorý otec dosahoval u predchádzajúceho zamestnávateľa a podľa ktorého súd určil výživné aj pri ostatnom rozhodovaní. I keď je pravdou, že otec pracovný pomer, kde mal vyšší zárobok skončil dohodou, neurobil

tak v snahe platiť nižšie výživné, naopak vedomý si svojich vyživovacích povinností, robil tak v snahe a vo vidine ešte lepšieho zárobku, čo sa mu ale nepodarilo. Okrem toho k tejto zmene zamestnania došlo 23.10.2012, tzn. pred viac ako 3 rokmi a nemožno s určitosťou tvrdiť, že ak by pracovný pomer neskončil dohodou, tento by trval i teraz a že by dosahoval nezmenený zárobok. Aj podľa názoru odvolacieho súdu bolo preto správny, keď súd pri rozhodovaní vychádzal a výživné určil z aktuálneho zárobku otca.

Závislý výrok o zročnom výživnom o ktorom inak súd prvého stupňa rozhodol správne, osobitne odvolacími dôvodmi napadnutý nebol.

S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu potom odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutých častiach ako vecne správny a dostatočne odôvodnený s použitím ustanovenia § 219 ods. 1 a ods. 2 O.s.p. vrátane závislého výroku o trovách konania, potvrdil.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 146 ods. 1 písm. a), v spojení s ustanovením § 81 ods. 1 O.s.p., s použitím § 224 ods. 1 O.s.p.

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.